

سوالات تشریحی جامعه‌شناسی یازدهم انسانی فصل یک

جهان فرهنگی

۱- گروهی که، بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند- گروهیکه معتقدند جهان تکوینی، ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف است،

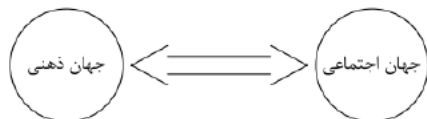
(الف) جهان عینی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند.- جهان ذهنی و فردی را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.

(ب) جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند.- ذهن افراد و فرهنگ جامعه را دارای هویت مادی و طبیعی می‌دانند.

(پ) هر دو جهان فرهنگی و جهان عینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند.- جهان فردی اشخاص را نادیده گرفته و بر مسئولیت فرد در قبال جامعه تأکید می‌کنند.

(ت) جهان ذهنی را مهم‌تر از جهان فرهنگی و اجتماعی می‌دانند.- ذهن افراد و فرهنگ جامعه را دارای هویتی مادی و طبیعی می‌دانند.

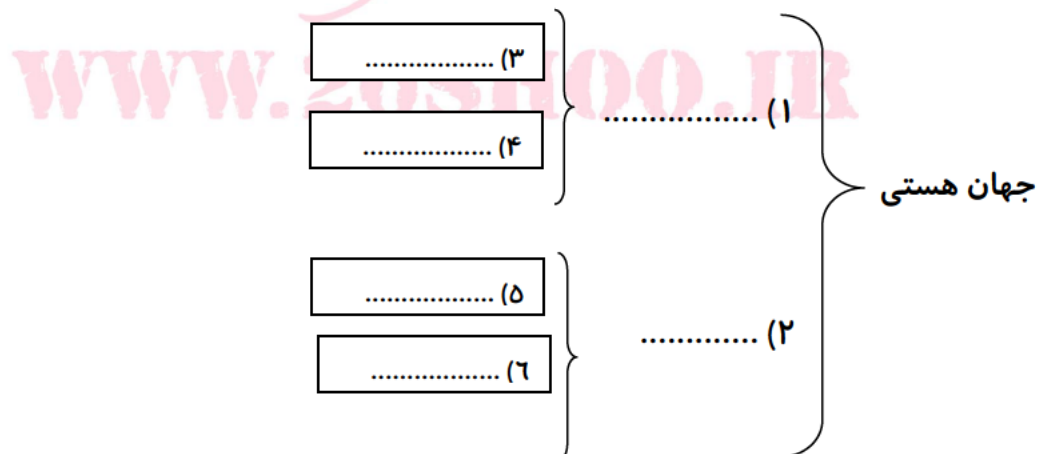
۲- نمودار زیر را توضیح دهید.

۳- فرهنگ را تعریف کنید.

۴- بخش‌های مختلف جهان تکوینی از منظر متفکران مسلمان شامل چه مواردی است؟

۵- نمودار زیر را کامل کنید.

- ۶- بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی و وجود دارد.
- ۷- پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان و جهان را می‌سازند و به مثابه یا عمل می‌کنند.
- ۸- هستی‌شناسی که از پرسش‌های بنیادی است را توضیح دهید.
- ۹- منظور از پرسش بنیادی انسان شناسانه چیست؟
- ۱۰- منظور از پرسش بنیادی معرف‌شناسانه چیست؟
- ۱۱- جهان تکوینی را تعریف کنید.
- ۱۲- چه زمانی مسائل مربوط به محدوده فردی و ذهنی به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود؟
- ۱۳- بخش فردی جهان انسانی را توضیح دهید.
- ۱۴- بخش اجتماعی جهان انسانی را توضیح دهید.
- ۱۵- اینکه بین بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد را توضیح دهید.
- ۱۶- دیدگاهی که معتقد است جهان تکوینی محدود به جهان طبیعی است را توضیح دهید.
- ۱۷- دیدگاهی که معتقد است جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است را شرح دهید.
- ۱۸- دیدگاهی که معتقد است بین جهان ذهنی، فرهنگی و تکوینی تعامل برقرار است را توضیح دهید.

فرهنگ جهانی

- ۱۹- آیه: «آسمان‌ها و زمین با عدالت پابرجا می‌مانند.»، به کدام ویژگی مطلوب جهانی اشاره می‌کند؟
- ۲۰- فرهنگ‌های غیرمستول و جبراکرا چه ویژگی‌هایی دارند؟
- ۲۱- تفاوت فرهنگ‌های مختلف در زمینه تاریخی و جغرافیایی در چه مواردی است؟
- ۲۲- عناصر و اجزای فرهنگ‌ها چه تفاوتی باهم دارند؟
- ۲۳- فرهنگ حق را تعریف کنید.

۲۴- مدینه فاسقه چه مدینه‌ای است؟

۲۵- ارزش‌های جهان شمول را تعریف کنید.

۲۶- مشکل فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نیستند، چیست؟

۲۷- درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید.

الف) حقیقت یکی از ویژگی‌های فرهنگ جهانی است که درباره پاسخ به پرسش‌های بنیادی

است. ☐ درست ☐ نادرست

ب) فرهنگ جهانی دارای سه سطح عقلانی است.

☐ درست ☐ نادرست

۲۸- جدول زیر را کامل کنید.

الف) سرمایه‌داری	۱) زمینه برای گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌ها
ب) عدالت	۲) آزادی از چه؟
ج) آزادی	۳) مانع قطبی شدن جهان
د) معنویت	۴) پرسش‌های بنیادی
ه) تعهد و مسئولیت	۵) کانون قدرت و ثروت
ی) صهیونیسم	

۲۹- منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند.

۳۰- فرهنگ جهانی باید روح را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه را برای گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول فراهم آورد.

۳۱- پاسخ به پرسش‌های بنیادی زندگی را باید در ارزش‌های جهان شمول جست‌وجو کرد.

۳۲- فرهنگ جهانی را تعریف کنید.

۳۳- فرهنگ سلطه یا استکبار را تعریف کنید.

۳۴- فرهنگ سرمایه‌داری را تعریف کنید.

۳۵- دو فرهنگی که جهان را به دو منطقه مرکز و پیرامون تقسیم کرده، نام ببرید.

۳۶- چه فرهنگ‌هایی نمی‌توانند از مرزهای جغرافیایی عبور کنند؟

۳۷- عدالت از ارزش‌های جهان شمول فرهنگ جهانی است، آن را توضیح دهید.

۳۸- دو سطح عقلانیت مطرح شده در فرهنگ جهانی را توضیح دهید.

۳۹- گونه نخست فرهنگ جهانی را به اختصار شرح دهید.

۴۰- گونه دوم فرهنگ جهانی را توضیح دهید.

نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱

۴۱- درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.

(الف) هرگاه مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، فرو ریزد و قوم مغلوب برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز بپذیرد، استعمار سیاسی شکل خواهد گرفت.

(ب) در استعمار فرانسه، جهان غرب هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد و به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و به جای آن عقاید و ارزش‌های فرهنگ خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

۴۲- به ترتیب، استعمار قدیم، استعمار نو و استعمار فرانسه را در گزینه‌های زیر بیابید.

(الف) استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. - استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند. - استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.

(ب) استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. - استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. - استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

(پ) استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند. - استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. - استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.

(ت) استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. - استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند. - استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.

۴۳- دو کودتای موفق و یک کودتای شکست خورده در ایران را در دوره استعمار نو نام ببرید.

۴۴- چگونه یک قوم تحت سلطه می‌تواند استقلال خود را دوباره کسب کند؟

۴۵- استعمار را تعریف کنید.

۴۶- دستاوردها و نتایج استعمار توسط کشورهای اروپایی چه بود؟

۴۷- تفاوت انواع استعمار را بنویسید.

۴۸- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) اروپا در شش قرن اخیر کانون شکل‌گیری فرهنگ غرب بوده است.

درست ☐ نادرست ☐

ب) کودتای ۲۹ اسفند ۱۲۹۹ رضاخان نمونه‌ای از استعمار فرانو است.

درست ☐ نادرست ☐

۴۹- جدول زیر را کامل کنید.

الف) استعمار فراو	۱- کشور فاتح
ب) امپریالیسم	۲- کشور به بند کشیده شده
ج) دولت استعماری	۳- استفاده از رسانه و فناوری اطلاعات
د) مستعمره	

۵۰- اروپا در کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است.

۵۱- در قرن نوزدهم تصرفات اروپاییان از کره زمین به رسید.

۵۲- در گذشته فرهنگ سلطه و استکبار، به‌وجود آورده است.

۵۳- امپریالیسم از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف صورت می‌گیرد.

۵۴- استعمار اروپایی در قرن و میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

۵۵- کودتای امریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی نمونه موفق از کودتاهای است.

۵۶- جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با و فراوان همراه است.

۵۷- زبان فارسی پیش از استعمار انگلستان دومین زبان رسمی و زبان فرهنگی و علمی کشور هند بود اما در سال ۱۳۸۶، زبان انگلیسی به جای زبان فارسی زبان رسمی هند شد، اشاره به دارد.

۵۸- عامل موفقیت استعمار چه بود؟

۵۹- امپریالیسم فرهنگی را تعریف کنید.

۶۰- امپریالیسم اقتصادی را تعریف کنید.

- ۶۱- چه زمانی استعمار نو شکل گرفت؟
- ۶۲- پیامدهای فرهنگ سلطه و استکبار در گذشته چیست؟
- ۶۳- هدف، ابزار و پیامد استعمار فرانو را به اختصار توضیح دهید.
- ۶۴- ابزارهای استعمار نو را توضیح دهید.
- ۶۵- هدف مردم جامعه تغلب را توضیح دهید.
- ۶۶- نتایج اندیشه مردم جامعه تغلب را به اختصار توضیح دهید.

نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲

- ۶۷- در دوران خلافت، اسلام به دلیل قدرت و خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز درون خود و جذب می‌کرد و دست‌کم آنان را ناگزیر می‌ساخت تا برای خود در مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.
- ۶۸- استبداد تاریخی- قومی چه تفاوت راهبردی با استبداد استعماری دارد؟ توضیح دهید.
- ۶۹- ویژگی‌های انسان از دیدگاه اسلام چیست؟ (ذکر دو مورد کافی است)
- ۷۰- دلیل بعثت انبیاء چیست؟ (نام ببرید)
- ۷۱- استبداد استعماری در جوامع اسلامی چگونه به وجود آمد؟
- ۷۲- انقلاب اسلامی ایران چه تأثیری در نگاه جوامع اسلامی و متفکران آن ایجاد کرد؟
- ۷۳- ناسینولیسیم را تعریف کنید.
- ۷۴- مارکسیسم را تعریف کنید.
- ۷۵- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.
- الف) رسول خدا طی ده سال دعوت مردم به اسلام و مقاومت در برابر فشار نظام قبیله‌ای عرب جاهلی حکومت اسلامی را تشکیل دارد. ☐ درست ☐ نادرست
- ب) شبه‌جزیره عربستان قبل از ظهور اسلام از سمت جنوب شرقی زیر سلطه روم باستان بود. ☐ درست ☐ نادرست

۷۶- مفاهیم زیر را به تعاریف مناسب وصل کنید.

(الف) دوره خلافت	(۱) شبه جزیره عربستان از شمال غربی
(ب) سلطه روم	(۲) اصول و ارزش های ثابت
(ج) اسلام	(۳) مناسبات قبیله ای و عشیره ای
(د) دوره استعمار	

۷۷- و در تقرب و نزدیک شدن به خداوند و رسیدن به مقام خلافت الهی است.

۷۸- نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.

۷۹- دوران خلافت از زمان آغاز شده است.

۸۰- رسول خدا در طی حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه جزیره عربستان را از بین برد.

۸۱- اصول و ارزش های اسلامی مطابق با نظام و آدمیان است.

۸۲- ویژگی های انسان از دیدگاه اسلام را نام ببرید.

۸۳- عاملی که مانع ظهور کامل ظرفیت های فرهنگ و ارزش های اجتماعی اسلامی در دوران خلافت شد چه بود؟

۸۴- تفاوت راهبرد استبداد ایلی و قومی با استبداد استعماری چیست؟

۸۵- شخصیت های پیشگام و نخستین بیدار اسلامی را نام ببرید.

۸۶- در دوران خلافت اقتدار جامعه اسلامی در چه چارچوبی سازمان یافته بود؟

۸۷- چه عاملی باعث شد دولتمردان جوامع اسلامی در دوره استعمار مغلوب دولت های غربی شوند؟

۸۸- عصر نبوی را توضیح دهید.

۸۹- دوران خلافت را به اختصار توضیح دهید.

۹۰- چه عاملی باعث به وجود آمدن دوره بیداری اسلام شد؟

۹۱- قبل از انقلاب اسلامی از چه مکاتبی برای مبارزه استفاده می کردند و مشکل آن چه بود؟